

САНАА СТОХ

ХАЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫНЫНЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ЧУРАПЧЫ
УЛУУЛЬУН
ХАЫАТА

№ 101 (8510). 1999 СЫЛ АЛТЫНЫНЫ 7 КҮНЭ.

ЧЭППИЭР, СЫАНАТА-1 СОЛК. 10 ХАРЧЫ.

СААЫРБЫТ ДЬОНГО АНАММЫТ ДЕНАДА

ЫТЫКТАБЫЛАХ АБА СААСТАХ БИР
ДОНДУЛАХТАРБЫТ, УЛУУС БАРЫ
ПЕНСИОНЕРДАР!

Энгизи улуттаа аялчынын управление на-
ттаттан Сааырбыйт дөн күнүрүнин истихан эзэр-
длинибай!

1999 сый ХНТ биләрбийт Сааырбыйт дөн сыйла-
рынан балжасынан уратылаах, онов быйыл Саа-
ырбыйт дөн күнүрүн—алтынны ый 1 күнүн ав-
дойду бары государстволара балжасынан.

СР Пенсионный судууснатын департаментин 1 са-
ырбыйт дөн сыйларыгар иммактималтаах дынал-
дарга болупар, байык управлениебыт үзүннүттер-
иси күнүрдабыт олохтору тайымын үздөтилүү, со-
циаллык хандылымылаах булдуларыгар турдула-
шан турас үзүннүттер. Бистахтык ыллахха, сый саадалыныттын 2 мес. 683 тый солк. суузалаах
чичеки сыйнанаах бередууктины арадын түндүтилүү,
164 тый ветераныгар 265 тый, солкуубайдаах
эмилие, 78 үзүннүттер пенсионеры бирүүнэн уонна
салтынан айашын толуушарынан хааччыдылар.
Алтараа Бастакхан «Бөс Чагда» санаторий-про-
филакторийга 24 кырдаастанбыйт сыйнанаан излелүр.

Ангардас халбыйт сааырбыйт дөнгүүгүндең таңыраштаах
материаллык комо онгоцулар, ол курдук, күп бүгүн
улус үрдүүн 120 ангардас уонна кыммамат, 2 ба-
наарга түбөсит пенсиондердага барыт 568,2 тый
солк. харчынан комо бериллини.

Кырдааң дөнгүүгүндең таңыраштаах
Инициатин оокуулалары кыттары үзүннүттер тымуров-
ский хамсаанын тарийэр, сарын ветераныгар, одооболоругар, 1 группалар пенсионер тахсар саас-
таах инволюнтор, Ленинград блокадитин, Челя-
бинскай АЭС саахалыныттын содулларын туратын
кыттылахтарыгар «Забота-Арчи» хамсаанка киар-
талынан боско зотар чынчыллоо сурутууну тарий-
эр, пенисиз суютугар пенсионер баатынан чынчыл-
саналдаах табаардари арадын түкөтүнүү, шөсся
бопшуруустарыгар сыйманнаах бары мышлар сө-
куониар, уурахтар табатык уонна кыммог олохко
кинрилэргөр кынамынбытын ууран үзүннүнхит.

Энвээ, ара саастаах кырдааң дөнгүүтүгүр ба-
рыттыгар, кыттанаах дорубубаны, уүни, чагын,
дөллюох ододу олороргүтүгүр баатырбайт.

В. МАКАРОВА
улуттаа аялчынын управление начальника.

ҮӨРБҮТТЭРИН НӨРӨР ҮЧҮГЭЙ БЭРДЭ!..

(ҮРЭХ-КҮӨРЭТЭЭБИ КЫРДААСТАР ДЫЭЛЭРЛТИЙН РЕПОРТАЖ)

Алтынны 1 күн. Күбүнгүт ираас күн Урал-Күнү-
рода иккى масымнаан айышаатбыт. Ташта ато-
ринен, Хотой Айны алтыннын түбэр. Кини дөнүн
түмэр, тарийор сүрттеги, Сахаларта түмөтү торут-
—аймынгас, комускэе булуу, байз-байз бомбо-
сүүү. Бу жайтай саадалан иши сыйнага дыри
айын-саяштын чынтар, түмсүүтүн бөөрөтөрөт. Ити,
күүфү түннөв, уйгуну мунисипалар. Ити курдук са-
нын олорон утүү дойдуга—Үрэх Күнүрээ түшүн
көлбөт. Кырпай хаар түбэр «Сыл авар, көм ба-
рар. Кырдабыт. Арай хаар ырмата кырдымбат..»—
даспинини кырдаастанбай олорор дыэлэргөр кири-
байт.

Билигин малия уонтан таҳса кырдаастанбай олорор.
Атытар аймахтарыгар сыйнагын барыттар, иш-
чиликтөр. Дын энти, ираас. Хосторуулан сыйдан хас
бөчтөнүүлүр кыттарын арз-хоро көштөтбайт. Одьдуул-
назы участковай балында кылдабынай киана Тү-
назар Ивановна Михайлова бийдилдин көрдө, до-
руубуаларын тургуту билисте. Пенсионий Урзан
деме начальника В. В. Макарова 1999 сыйын ХНТ
Сааырбыйттар сыйларынан биләрбийт, онов туюх
дыналлар мыттыла туралларын көвөзтөт. Дындах-
тары бүгүннүү чөрүүлээх күнүнен—Сааырбыйттар
күнүрүнин эфирдөлөн туралы, видеомагнитофон уонна
Алтараа Бастакхан «Бөс Чагда» профилакторий-
та байр боско чүткөннөн чөрүүлээх бийнага-май-
сыга туттарда. Бу управление специалиста Т. Г. Си-
вцева хас бийдил кырдаастанбай 500 солкуубай комо
харчын туттарда. Саха Республиканын Правитель-
ствотин 383 №-дээх туралынан Урал-Күнүрээни
кырдаастанбай дынлар 2000 сый тохсунуу 1 күнүттөн
пинтернат дын элини статусстановын иштөнөрдө.

«Знание» общество лектора, социаллык педагог-
тынолор, ишчүүт эмчилүү, журналист Е. Каженкина
миттөөн оттор түстөрүнен көнсөнчө, албай, алцаат.
Тахсан эзэр талаан Константин Городец ыланын
иинтиштарда. Художник Николай Колесов «Айылда-
мин албайлагын» дын бынстаннанын кырдаастанбай
одус сонуртуулуу, ишкөнши көрдүллөр.

Кырдаастанбай бараа саналарын, тухха наадынларын
эттилүү: Константин И. С.

—Улахан ирдөнүү дын радио наада, олор-
дадын иштөө олоруу этибайт,—дигээти.—Маниа олортоо
маданиян табаараа Чурапчы кишиндер миражан,

корунг айылаах. Онов табах, ишчи, ис таңас курдук
табаардари чынчыллоо сыйнан атыйлааталлар,
олус көмөлөх булуу ата.

Д. В. Петров, А. П. Макаров: «Саха спир», «Сайыл
олох» хамыннан азырхытын баатырбайт. Ол
маниа суюх. Аны баланынкыттын одоххо нылзөрөн,
быйыл кыннын үзүннүрүн сүтийзүрт бууллар абырьын
эттигүү,—дигээтилүү.

Одьдуулан олохтоо И. П. Сивцев кырдаастанбайга
бенуулактэн иштөөн таңар. Бибите тайырбийтингөр эн-
ни ус атынан кылтасын азатыла.

—Суолиш быстар мөлтөх. Кырмы спиро олорор
дөнгүүгүндең техники хамын эм көрүнгө баараа бууллар.
Араас кынналы дәлэй бууллаа. Арай уот баары си-
бөс суюх комииси кырдаастанбай ынчылдай! Ошук
тубалт бууллаа турар. Быйыл сасан тарилабит
Хатынага буулбут спартакиадын көрүхтөрөн ба-
тараа, техника көрдөнен сөрдөмүттүрүү, барабатын
хөмөхтөрүүн туюунаан сыйнанаххыный. Араас хам-
айыстыннан ишадаларга кылтасын таңа сый,
дъабын. Күннээ туттуулар бурдуултара, туттара
бүтөн халдан эрдийдүмиттэрийн ишни, «Чурапчы» ко-
оператив хамын да техникин көмөлспөтөрөр, бой-
жын тракторбынан 5-6 төгүл табаардари азатылаан
Ошук эргизи тарилтээ умасын да бишрээдээ. Бу
дым эолохтоохторуулар түгүннөн эмит дарьиктанаалла-
рыгар анаам, холобур, кыра маастын үнавар станогу бу-
лал дуу, үнәмий олороргүтүгүр баатырбайт.
Кылтасын үнүнен күнү ашыралларын дыркылаах
буулду обиттөр...

Көрсүнүү буттуттүрүү пенсионий управление үзү-
нүүтээ эстээн азатылаан азатылаан ошулга тар-
дан кабинтийлар. Сүнгэй үүттөх чын-дүйн, эмис сөбөнү
амысай, эз сиши кырдаастанбайт сүрэглээр
котогулан түрдүлөр. Ону көрөр чечүгэй бөрдүү! Кы-
лтасын дөлөр күнүрүн сыйнага байынтар-табаар
эро буулбака, сотору-сотору буулбака баатырлар Ама-
раах сыйнанаах пенсионий салууснаа үзүннүрүн сүтийзүрт
В. В. Макаронаца, Т. Г. Сивцева, А. Д. Дыячкова
Сиана, О. Ф. Батарина, М. Л. Колесова да сү-
рэхтэрийн махтанийлар.

Эрчимшик үзүүл эдэр саадалын азатылаан
кырдаастанбайттарын түнүүн барыбайт!

Е. СИВЦЕВА

Обращение Президента
Республики Саха (Якутия)
М. Е. Николаева к медицинским
работникам и населению
Республики Саха (Якутия)

Реформирование здравоохранения Республики Саха (Якутия) на рубеже двух веков определяется настоятельными требованиями времени, поскольку существующая система здравоохранения не соответствует потребностям общества в сохранении здоровья здорового человека. В насторожнее время назрела необходимость изменить концептуальные подходы к организации медицинской помощи населению на различных уровнях. В этой связи разработана концепция «Реформирование здравоохранения Республики Саха (Якутия)», целью которой является объединение усилий общества и власти по формированию благоприятных тенденций состояния здоровья населения, способствующих долголетней активной жизни, сохранению и укреплению здоровья будущих поколений—интеллектуального, культурного и пропагандистского потенциала Якутии.

Основой реформирования здравоохранения является профилактическая направленность медицины.

Главное—побудить и человека сознанием, которое позволяет вести здоровый образ жизни и защищать себя от пагубных воздействий.

Я обращаюсь к главам городов и улусов, руководителям министерств, ведомств, предприятий и общественных организаций, ко всем медицинским работникам и населению республики принять активное участие в широком обсуждении проекта концепции «Реформирование здравоохранения Республики Саха (Якутия)» и включиться в борьбу за здоровье и здоровый образ жизни граждан Якутии.

Президент Республики Саха (Якутия)
М. Е. НИКОЛАЕВ.

ПРИКАЗ

военного комиссара Чурапчинского улуса
№ 98 . от 1 октября 1999 г.

«О призыва граждан 1972—1981 года рождения
на военную службу»

1. На основании Закона РФ «О воинской обязанности и воинской службе», на территории Чурапчинского улуса с 18 октября по 31 декабря 1999 года произвести призыв граждан на военную службу в ряды Вооруженных Сил РФ.

2. Явке на призываемой участок Чурапчинского улуса подлежат все граждане 1981 г. р., которым во дни призыва исполнится 18 лет, а также граждане 1972—1981 г. р., у которых истекли сроки отсрочки от призыва или не призванные ранее на военную службу по различным причинам, в том числе граждане, окончившие государственные образовательные учреждения высшего профессионального образования, прошедшие обучение по программе офицера запаса.

3. Все граждане, подлежащие призыву на военную службу в ВС РФ, обязаны пребывать на призывающей участок точно в назначенные дни и часы.

4. Граждане, подлежащие призыву на военную службу, не получившие повестки, обязаны прибыть на призывающей участок в период с 18.10.99 по 22.10.99 гг. Призывающей участок работает с 9.00 до 17.00 чч. ежедневно, кроме субботы и воскресенья.

5. Все лица, подлежащие призыву на военную службу, временно прибывшие на территорию Чурапчинского улуса, обязаны немедленно возвращаться к месту постоянного жительства и явиться в военные комиссариаты городов и улусов постоянного жительства для прохождения призывающей комиссии.

6. Граждане, не явившиеся своевременно или уклонившиеся от явки на призывающей участок, несут ответственность согласно действующему законодательству РФ.

7. На основании Закона РФ «О воинской обязанности и воинской службе», руководители организаций, предприятий и учебных заведений обязаны освободить граждан, подлежащих призыву, от работы и учебы, обеспечить пребывание на призывающей участок.

8. Для разъяснения жителям Чурапчинского улуса положений Закона РФ «О воинской обязанности и воинской службе» по понедельникам и четвергам каждой недели с 14.00 до 17.00 чч. в военном комиссариате Чурапчинского улуса проводить дни открытых дверей.

Военный комиссар Чурапчинского улуса
подполковник И. В. Шестриков.

